

KONKURENCES PADOME

Blaumaņa ielā 5a, Rīgā, LV-1011 ♦ Tālrunis 7282865 ♦ Fakss 7242141

L Ē M U M S

Rīgā

Nr. _____

2006.gada 14.augustā

Administratīvā pārkāpuma lietā Nr.A/06/09/7

Konkurences padome, piedaloties IPAS „Parex Asset Management” pārstāvim A.Tenam un R.Zaueram, izskatīja administratīvā pārkāpuma lietu Nr.A/06/09/7 par Latvijas administratīvo pārkāpumu kodeksa 166.¹³ panta otrajā daļā paredzēto administratīvo pārkāpumu IPAS „Parex Asset Management”, vienotais reģ.Nr.40003577500, juridiskā adrese Rīgā, Basteja bulvārī 14, darbības un

konstatēja:

IPAS „Parex Asset Management” reklāma ar saukli „Armaini savu pensiju pret lielāku!” (turpmāk tekstā – „Reklāma”), kurā ietverts paziņojums „Parex pensiju plāni ilgtermiņā vispelnošākie!* Pieaugums kopš darbības sākuma 26%” [Пенсионные планы Parex в долгосрочной перспективе самые доходные!* Прирост сначала их действия 26%] (turpmāk tekstā – „Paziņojums”), sniegta preses izdevumos „Stars”, „Auseklis”, „Dzirkstele”, „Druva”, „Liesma”, „Zemgales Ziņas”, „Brīvā Daugava”, „Neatkarīgās Tukuma Ziņas”, „Kurzemes vārds”, „Ventas Balss”, „Talsu Vēstis”, „Сейчас”, „Ezerzeme”, „Vaduguns”, „Ogres Ziņas”, „Jūrmalas Ziņas”, „Наша Газета”, „Rēzeknes Vēstis” „Diena”, „Sestdiena”, „Dienas Bizness”, „Bizness lv”, „Вести”, „Вести Сегодня”, „Семь Секретов”, „Люблю”, „Ieva”, „Privātā Dzīve”, „Час”, „Суббота”, „Latvijas Avīze”, „Rīgas Viļņi”, „МК Latvija” (pavisam kopā 42 izvietojumū) latviešu un krievu valodā, uz Rīgas pilsētas satiksmes pasažieru autobusiem (pavisam kopā uz 50 autobusiem) latviešu valodā, a/s „Parex banka” klientu apkalpošanas struktūrvienībās un klientu apkalpošanas centros Reklāmas bukletu (liflešu) un Reklāmas plakātu veidā latviešu un krievu valodā, a/s „Parex banka” interneta mājas lapā www.parex.lv latviešu un krievu valodā.

Reklāma preses izdevumos un uz Rīgas pilsētas satiksmes pasažieru autobusiem sniegta laika periodā no 15.02.2006. līdz 02.03.2006. Reklāma a/s „Parex banka” klientu apkalpošanas struktūrvienībās, klientu apkalpošanas centros un interneta mājas lapā www.parex.lv sniegta no 15.02.2006., un tikai 08.08.2006. pieteikumā Administratīvajai rajona tiesai IPAS „Parex Asset Management” informēja, ka Reklāma nekādā veidā vairs netiek sniegta.

Reklāmas devējs, ievērojot Reklāmas likuma 10.panta pirmajā daļā noteikto, ir IPAS „Parex Asset Management”.

Saskaņā ar Reklāmas likuma 10.panta otro daļu „Reklāmas devējs ir atbildīgs par reklāmas saturu”. Savukārt Reklāmas likuma 10.panta trešā daļa nosaka, ka „Reklāmas devējs ir tiesīgs izgatavot, pasūtīt, izplatīt vai nodot izplatīšanai tikai tādu reklāmu, kas nav pretrunā ar šo likumu un citiem normatīvajiem aktiem”.

Konkurences padome 17.07.2006. pieņēma lēmumu Nr.80 (turpmāk tekstā – „Lēmums”), kurā konstatēja, ka IPAS „Parex Asset Management”, izplatot Reklāmu, nav ievērojusi Reklāmas likuma 8.pantā noteikto maldinošas reklāmas aizliegumu. Konkurences padomes Lēmums ir pievienots administratīvā pārkāpuma lietas Nr.A/06/09/7 materiāliem.

Pamatojoties uz Reklāmas likuma 15.panta ceturtais daļas 5.punktu, 17.07.2006. uzsākta lietvedība Latvijas administratīvo pārkāpumu kodeksa 166.¹³ panta otrajā daļā paredzētā administratīvā pārkāpuma lietā Nr.A/06/09/7 un, pamatojoties uz Latvijas administratīvo pārkāpumu kodeksa 215.⁸ un 246.pantu, 26.07.2006. IPAS „Parex Asset Management” sastādīts administratīvā pārkāpuma protokols RA Nr.600006 par administratīvo pārkāpumu, kas paredzēts Latvijas administratīvo pārkāpumu kodeksa 166.¹³ panta otrajā daļā.

IPAS „Parex Asset Management” pārstāvis 26.07.2006. iepazīnās ar administratīvā pārkāpuma lietā Nr.A/06/09/7 un lietā Nr.629/06/09/3 „Par a/s „SEB Latvijas Unibanka” 17.07.2006. iesniegumu Nr.21.08.01/0399” esošajiem materiāliem, kā arī sniedza paskaidrojumus administratīvā pārkāpuma lietā Nr.A/06/09/7. IPAS „Parex Asset Management” pārstāvis paskaidroja, ka uzskata, ka protokolā minētā reklāma ir publicēta, ievērojot normatīvo aktu prasības. Publicējot reklāmu nav aizskartas konkurentu intereses, un tiem nav nodarīts kaitējums. IPAS „Parex Asset Management” uzskata, ka pieņēmums, ka atsevišķs šīs reklāmas uztvērējs varētu reklāmas vēstījumu pārprast, vēl neliecina par reklāmas maldinošo raksturu. IPAS „Parex Asset Management” nepiekrīt protokolā norādītajam, ka IPAS „Parex Asset Management” nav iesniegusi pierādījumus, ka minētie pensiju plāni ir ilgtermiņā vispelnošākie.

Administratīvā pārkāpuma lietas izskatīšanas sēdē IPAS „Parex Asset Management” pārstāvis lūdza Konkurences padomei atlikt jautājuma izskatīšanu par soda piemērošanu. IPAS „Parex Asset Management” ir lūgusi Administratīvo rajona tiesu apturēt Konkurences padomes 17.07.2006. lēmuma Nr.80 darbību, un ja administratīvā akta darbība tiks apturēta, tiks apturēts arī lēmums par lietvedības uzsākšanu administratīvā pārkāpuma lietā. SIA „Parex Asset Management” ir saņēmusi Konkurences padomes 11.08.2006. vēstuli, kurā SIA „Parex Asset Management” lūgums tika noraidīts, tomēr uzskata, ka šajā vēstulē norādītā atsauce uz Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 239.pantu nav īsti vietā, jo 239.pants runā par apstākļiem, kas izslēdz lietvedību, ko IPAS „Parex Asset Management” nelūdz. IPAS „Parex Asset Management” lūdz apturēt lēmuma pieņemšanas laiku, ņemot vērā, ka tā lūdza apturēt administratīvā akta darbību, kurā konstatēts pats pārkāpuma fakts. Ja ir iespējams, IPAS „Parex Asset Management” lūdz šodien, 14.08.2006., nelemt par soda piemērošanu. SIA „Parex Asset Management” pieteikums Administratīvajā rajona tiesā tiks izskatīts trešdien, plkst.10.00. Savus apsvērumus pēc būtības SIA „Parex Asset Management” ir jau iesniegusi rakstiski Konkurences padomei, un tās viedoklis ir izklāstīts pieteikumā Administratīvajai rajona tiesai.

Konkurences padome, izvērtējusi IPAS „Parex Asset Management” sniegtos paskaidrojumus un izteiktos lūgumus, norāda sekojošo.

Apsvērumi, kādu iemeslu dēļ Reklāma uzskatāma par maldinošu un nav ievērots Reklāmas likuma 8.pantā noteiktais maldinošas reklāmas aizliegums, kā arī, ka IPAS „Parex

Asset Management” iesniegtie pierādījumi neapstiprina Reklāmas Paziņojumā norādīto, ir sniegti Lēmumā, jo īpaši tā pamatojošās daļas 34.-38.punktos. Sniedzot reklāmu, ir jāņem vērā ne tikai atsevišķu pakalpojumu reklāmai speciālajās normās izvirzītās papildus prasības, bet arī Reklāmas likuma noteikumi, kas šajā gadījumā, sniedzot konkrēto Reklāmu ar tajā ietvertu Paziņojumu, nav ievēroti.

Arguments, ka, publicējot Reklāmu nav aizskartas konkurentu intereses, un tiem nav nodarīts kaitējums, ir noraidāms, jo, pirmkārt, Lēmumā ir konstatēts, ka Reklāma var kaitēt konkurentiem, kas piedāvā pelnošākus pensiju plānus un sniegts pamatojums, otrkārt, lai konstatētu Reklāmas likuma pārkāpumu, *netiek prasīta noteiktu seku iestāšanās, proti, likumā ir paredzēts formāls pārkāpuma raksturs. Konkurentiem nodarītā kaitējuma esamība vai neesamība nav apstākļi, kas izvērtējams paša lēmuma pārbaudes laikā (..)*. (skat. Administratīvās apgabaltiesas 05.06.2006. lēmums lietā Nr.A42384206 (AA2069-06/5), 22.punkts).

Ievērojot līdzšinējo praksi reklāmas izvērtējumā un pastāvošo tiesu praksi, izvērtējot konkrēto Reklāmu, Konkurences padome ņēma vērā, kā tajā sniegto informāciju uztvertu vidusmēra patērētājs. Tādējādi nav pamatota norāde, ka Reklāma vērtēta, ņemot vērā, atsevišķa patērētāja Reklāmas uztveri.

Konkurences padome noraida IPAS „Parex Asset Management” lūgumu atlikt jautājuma izlemšanu par soda piemērošanu. Šādu lūgumu IPAS „Parex Asset Management” ir jau izteikusi 09.08.2006. vēstulē Nr.01-05/240., un 11.08.2006. vēstulē Nr.1901 Konkurences padome ir sniegusi pamatojumu šī lūguma noraidīšanai. IPAS „Parex Asset Management” norādītais, ka, ja administratīvā akta darbība tiks apturēta, tiks apturēts arī lēmums par lietvedības uzsākšanu administratīvā pārkāpuma lietā, nav pamatots. Lēmuma nolemjotās daļas 4.punktā norādītais lēmums uzsākt lietvedību Latvijas administratīvo pārkāpumu kodeksa 166.¹³ panta otrajā daļā paredzētā administratīvā pārkāpuma lietā ir procesuāls lēmums, un tā darbība nav apturama. Tādējādi IPAS „Parex Asset Management” lūguma par Konkurences padomes lēmuma darbības apturēšanu izskatīšanas rezultāts Administratīvajā rajona tiesā nevar ietekmēt Konkurences padomes administratīvā pārkāpuma lietas Nr.A/06/09/7 izskatīšanu un lēmuma pieņemšanu.

Turklāt Latvijas administratīvo pārkāpumu kodeksa IV sadaļā „Lietvedības administratīvo pārkāpumu lietās” ietvertie noteikumi neparedz uzsāktās administratīvā pārkāpuma lietas izskatīšanas atlikšanu IPAS „Parex Asset Management” norādīto iemeslu dēļ, bet gan kopsakarā ar Reklāmas likuma 15.panta ceturtās daļas 5.punktā nostiprināto regulējumu nosaka, ka reklāmas neatbilstības normatīvo aktu prasībām konstatēšanas gadījumā Konkurences padome lemj par administratīvā soda piemērošanu. Arī norāde uz Latvijas administratīvo pārkāpumu kodeksa 239.pantu ir pamatota, jo uzsāktā lietvedība administratīvā pārkāpuma lietā ir jāizbeidz, ja līdz administratīvā pārkāpuma lietas izskatīšanas brīdim ir pagājuši Latvijas administratīvo pārkāpumu kodeksa 37.pantā paredzētie termiņi.

IPAS „Parex Asset Management” ir sniegusi maldinošu Reklāmu, tādējādi nav ievērojusi Reklāmas likuma 8.pantā noteikto maldinošas reklāmas aizliegumu. Reklāmas Paziņojumā reklamētais skaitliskais rādītājs 26% vidusmēra patērētājam nav nepārprotami uztverams un saistāms tikai ar vienu IPAS „Parex Asset Management” piedāvāto pensiju plānu – Aktīvo pensiju plānu. Turklāt Reklāmas paziņojumā nav sniegta informācija par IPAS „Parex Asset Management” reklamēto pensiju plānu darbības sākumu. Šādas informācijas nesniegšana nav uzskatāma par korektu un precīzu Reklāmas pasniegšanas veidu, un var maldināt vidusmēra patērētāju par laika periodu, kurā sasniegts Reklāmā norādītais skaitliskais rādītājs, un līdz ar to – par IPAS „Parex Asset Management” piedāvāto pakalpojumu patieso izdevīgumu. No Reklāmas Paziņojumā sniegtās informācijas „Parex

pensiju plāni ilgtermiņā vispelnošākie!” vidusmēra patērētājiem ir uztverams un saprotams, ka IPAS „Parex Asset Management” piedāvātie pensiju plāni ilgtermiņā ir vispelnošākie, bet citu tirgus dalībnieku piedāvātie pensiju plāni – mazāk pelnoši. IPAS „Parex Asset Management” Reklāmas Paziņojumā sniegto informāciju pamatojusi ar tās piedāvāto Aktīvā pensiju plāna un 3.līmeņa pensiju plāna „Sociālais nodrošinājums” darbības rezultātiem. Tomēr bez minētajiem pensiju plāniem IPAS „Parex Asset Management” piedāvā arī citus pensiju plānus, piemēram, 3.līmeņa pensiju plānu „Papildpensija” (kopš 01.04.2006. plāna nosaukums „Papildpensija – Aktīvais (LVL)” un 2.līmeņa pensiju plānu „Parex Universālais pensiju plāns”. IPAS „Parex Asset Management” nav iesniegusi pierādījumus, ka arī šie IPAS „Parex Asset Management” pensiju plāni ir ilgtermiņā vispelnošākie. No Reklāmā sniegtās informācijas vidusmēra patērētājam nekādā veidā nav uztverams, ka Reklāmas paziņojums „Parex pensiju plāni ilgtermiņā vispelnošākie!” attiecas tikai uz diviem IPAS „Parex Asset Management” norādītajiem pensiju plāniem vai pensiju plāniem, kuri strādā ilgāk nekā trīs gadus, vai arī uz diviem kādā noteiktā grupā ienesīgākajiem pensiju plāniem, kā to norādījusi IPAS „Parex Asset Management”. Reklāmā šādas vai citāda satura norādes, kas korekti un skaidri norādītu uz minēto Reklāmas paziņojumu saistošiem ierobežojumiem, nav ietvertas. Tādējādi šādu Reklāmā sniegto paziņojumu vidusmēra patērētājs pietiekami pamatoti var uztvert kā reklāmas devēja apgalvojumu par vispārējo situāciju tirgū konkrētajā tirgus segmentā un IPAS „Parex Asset Management” piedāvāto pakalpojumu pārākumu salīdzinājumā ar pārējo tirgus dalībnieku piedāvātajiem pakalpojumiem, ko neapstiprina lietas materiāli. Līdz ar to šāda Reklāmas vēstījuma saņēmēji var tikt maldināti un Reklāma var ietekmēt to ekonomisko rīcību, kā arī var kaitēt konkurentiem, kas piedāvā pelnošākus pensiju plānus. Tādējādi, ņemot vērā minēto, IPAS „Parex Asset Management” ir izdarījusi administratīvo pārkāpumu, atbildība par kuru paredzēta Latvijas administratīvo pārkāpumu kodeksa 166.¹³ panta otrajā daļā. Par normatīvajiem aktiem neatbilstošas reklāmas sniegšanu persona ir saucama pie administratīvās atbildības.

Konkurences padome, izvērtējusi administratīvajā lietā Nr.629/06/09/3 un administratīvā pārkāpuma lietā Nr.A/06/09/7 esošos pierādījumus, konstatē sekojošo.

Administratīvā pārkāpuma lietā Nr.A/06/09/7 nepastāv apstākļi, kuru dēļ IPAS „Parex Asset Management” nav piemērojams administratīvais sods.

Saskaņā ar Latvijas administratīvo pārkāpumu kodeksa 166.¹³ panta otro daļu „*Par likumā aizliegtas reklāmas sniegšanu vai izplatīšanu uzliek naudas sodu (..) juridiskajām personām –līdz desmit tūkstoš latiem*”.

Nosakot IPAS „Parex Asset Management” uzliekamā naudas soda apmēru, Konkurences padome ņem vērā Reklāmas atsevišķo sastāvdaļu un kopējo saturu (Reklāmas Paziņojumu ietekmi – Reklāma var maldināt patērētājus un kaitēt konkurentiem), Reklāmas plašo mērķauditoriju (visi esošie Valsts fondēto pensiju shēmas dalībnieki un personas, kuras saskaņā ar Valsts fondēto pensiju likumu dalību fondēto pensiju shēmā var uzsākt brīvprātīgi), pasniegšanas veidu un noformējumu (Reklāmā reklāmas devējs izcelts starp citiem tirgus dalībniekiem, norādot, ka IPAS „Parex Asset Management” pensiju plāni ilgtermiņā ir vispelnošākie), Reklāmas izplatīšanas ilgumu, kas vērtējams kā ilgs laika periods (Reklāma preses izdevumos un uz Rīgas pilsētas satiksmes pasažieru autobusiem sniegta laika periodā no 15.02.2006. līdz 02.03.2006. Reklāma a/s „Parex banka” klientu apkalpošanas struktūrvienībās, klientu apkalpošanas centros un interneta mājas lapā www.parex.lv sniegta no 15.02.2006., un tikai 08.08.2006. pieteikumā Administratīvajai rajona tiesai IPAS „Parex Asset Management” informēja, ka Reklāma nekādā veidā vairs netiek sniegta), teritorijas robežas (Reklāma izplatīta visā Latvijas Republikas teritorijā) un izplatīšanas veidus un apjomus, kas vērtējami kā samērā lieli (Reklāma izplatīta preses izdevumos (pavisam kopā 42 izvietojumi) un uz 50 satiksmes autobusiem, kā arī a/s „Parex banka” klientu apkalpošanas struktūrvienībās, klientu apkalpošanas centros bukletu (lifleto) un plakātu veidā, un a/s „Parex banka” interneta mājas lapā www.parex.lv), t.sk., Konkurences padome ņem vērā to, ka IPAS

„Parex Asset Management” Reklāmas izplatīšanā izmantojusi plašsaziņas līdzekļus, tādējādi nodrošinot lielāku Reklāmas iedarbību uz plašāku auditoriju.

Ņemot vērā minētos apstākļus, to, ka ir izdarīts administratīvais pārkāpums un lietā nepastāv apstākļi, kas ir pamats lietvedības izbeigšanai (Latvijas administratīvo pārkāpumu kodeksa 239.pants), kā arī nepastāv apstākļi, lai nepiemērotu administratīvo sodu, un tā iemesla dēļ, lai atturētu pārkāpēju un citus tirgus dalībniekus no administratīvo pārkāpumu izdarīšanas, kā arī šādu pārkāpumu atkārtošanās, nepieciešams IPAS „Parex Asset Management” piemērot administratīvo sodu. Lemjot par naudas soda piemērošanu, Konkurences padome ņem vērā Administratīvā procesa likuma 5., 12., 13.pantu un 66.panta pirmo daļu, lai noteiktu lēmuma par personas sodīšanu nepieciešamību, piemērotību, vajadzību un atbilstību, konkrētajā gadījumā ievērojot samērību starp pie atbildības sauktā tirgus dalībnieka rīcību un tam uzliedzamo ierobežojumu, konkurentu, kā arī patērētāju (visas sabiedrības) tiesiskās intereses, t.sk., tiesības saņemt Reklāmas likuma noteikumiem atbilstošu reklāmu, tiesības uz godīgu konkurenci, un šo interešu aizskārumu, to, ka piemērojamām sankcijām jābūt efektīvām un atturošām, faktu, ka atbildību mīkstinošie vai pastiprinošie apstākļi nav konstatēti, un to, ka personas subjektīvai attieksmei (vainas formai), tā kā pie administratīvās atbildības ir saucama juridiskā persona, arī ievērojot Reklāmas likuma 15.panta piekto daļu, nav nozīmes lēmuma pieņemšanā, un juridiskās personas vainojamība izpaužas prettiesiskās darbībās, kas ir konstatētas. Izvērtējusi iepriekš minētos apstākļus un apsvērumus, Konkurences padome uzskata, ka IPAS „Parex Asset Management” ir uzliedzams naudas sods Ls 3000 apmērā par Reklāmas likuma noteikumiem neatbilstošas Reklāmas izplatīšanu.

Pārbaudījusi un izvērtējusi lietas Nr.629/06/09/3 un lietas Nr.A/06/09/7 materiālus, pamatojoties uz Latvijas administratīvo pārkāpumu kodeksa 14.¹ pantu, 23.panta pirmās daļas 2.punktu, 166.¹³ panta otro daļu, 215.⁸ pantu, 274.pantu, 275.panta pirmās daļas 1.punktu, Administratīvā procesa likuma 5.pantu, 12.pantu, 13.pantu un 66.panta pirmo daļu, Konkurences padome

nolēma:

uzlikt IPAS „Parex Asset Management”, vienotais reģ.Nr.40003577500, naudas sodu Ls 3000 (trīs tūkstoši latu) apmērā. Uzlikto naudas sodu 30 (trīsdesmit) dienu laikā no lēmuma saņemšanas dienas ieskaitīt valsts budžetā (Valsts kasē, reģ.Nr.90000050138, kontā Nr.LV93TREL1060001010900, kods TREL22), norādot lēmuma par naudas soda uzlikšanu numuru un datumu.

Konkurences padomes lēmumu var pārsūdzēt Administratīvā rajona tiesā viena mēneša laikā no lēmuma spēkā stāšanās dienas.

Priekšsēdētāja

I.Jaunzeme

Sekretāre

N.Volčenko